

P-11.07.2025-KP-B

Warszawa, dnia 11 lipca 2025 r.

Szanowna Pani

Przedmiot zapytania

1. W związku z wątpliwościami związanymi z formą wykonywania zawodu w jednostce administracji publicznej (urząd centralny) przez radcę prawnego, który powołany został na stanowisko zastępcy dyrektora odpowiedzialnego za zadanie związane ze świadczeniem pomocy prawnej w komórce organizacyjnej, w której funkcjonują i podlegają mu Wydział Organizacyjno-Prawny (z legislacją wewnętrzną), Wydział Zamówień Publicznych (kompleksowa obsługa zamówień publicznych) oraz Zespół Radców Prawnych; który koordynuje jedynie pracę Zespołu Radców Prawnych, a w stosunku do pozostałych wydziałów, w których pracę świadczą osoby nieposiadające tytułu zawodowego radcy prawnego pełni nadzór merytoryczny i organizacyjny, a w związku z powołaniem na wyższe stanowisko w służbie cywilnej stosunek pracy na stanowisku radcy prawnego uległ zawieszeniu z mocy prawa, bowiem zgodnie z przepisem art. 53a ust. 6 ustawy o służbie cywilnej został udzielony urlop bezpłatny na tym stanowisku na czas powołania na wyższe stanowisko w służbie cywilnej, sformułowano następujące pytania:

- a) Czy radca prawny, który został powołany na wyższe stanowisko w służbie cywilnej - zastępcy dyrektora może koordynować pracę Zespołu Radców Prawnych? Przy czym koordynacja ta odnosi się wyłącznie do "rozdzielania spraw pomiędzy poszczególnych radców prawnych celem ich załatwienia, czuwania nad zapewnieniem ciągłości obsługi prawnej, kontroli przestrzegania terminów procesowych i innych terminów przewidzianych dla załatwiania spraw, nadzoru nad obsługą administracyjną zespołu radców i prowadzeniem dokumentacji, decydowania o potrzebie uzyskania specjalistycznej konsultacji prawnej na zewnątrz" (tak wyr. SN z 5.3.2015 r., III PK 109/14, Legalis). Czy opisana w zapytaniu struktura organizacyjna, w ramach której została zorganizowana praca Zespołu Radców Prawnych jest prawidłowa?

- b) Czy dla radcy prawnego, powołanego na stanowisko zastępcy dyrektora, który koordynuje pracę Zespołu Radców Prawnych forma wykonywania zawodu to w dalszym ciągu umowa o pracę w tej jednostce?

2. Przedstawiając zagadnienie wskazano, że radca prawny zatrudniony w Zespole Radców Prawnych na stanowisku radcy prawnego z powierzoną koordynacją pomocy prawnej w Zespole Radców Prawnych w wyniku zmian organizacyjnych związanych z utworzeniem pionu organizacyjno-prawnego otrzymuje powołanie na stanowisko **zastępcy dyrektora w komórce organizacyjnej**, w której Zespół Radców Prawnych funkcjonuje. W swoim pionie organizacyjno-prawnym odpowiada za zadanie związane ze świadczeniem pomocy prawnej. Podlegają mu bowiem:

1. Wydział Organizacyjno-Prawny (z legislacją wewnętrzną),
2. Wydział Zamówień Publicznych (kompleksowa obsługa zamówień publicznych),
3. Zespół Radców Prawnych.

3. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Zespół Radców Prawnych podlega bezpośrednio kierownikowi jednostki. A **zastępca dyrektora** odpowiada za **zapewnienie organizacji pracy w tym koordynacji pomocy prawnej oraz warunków niezbędnych do niezależnego, obiektywnego i efektywnego świadczenia pomocy prawnej**.

4. Jako zastępca dyrektora, posiadający tytuł zawodowy radcy prawnego **koordynuje jedynie pracę Zespołu Radców Prawnych**, a w stosunku do pozostałych wydziałów, w których pracę świadczą osoby nieposiadające tytułu zawodowego radcy prawnego pełni nadzór merytoryczny i organizacyjny. Powyższe potwierdza także faktyczny obieg spraw w urzędzie. Zlecenia prawne kierowane są przez kierownika jednostki lub osoby przez niego upoważnione **do radcy prawnego/ zastępcy dyrektora** w pionie organizacyjno-prawnym, ***do którego zadań należy również koordynacja***. Zlecenia te są następnie rozdzielane przez ww. osobę radcom prawnym zatrudnionym w Zespole Radców Prawnych a obsługiwane samodzielnie przez każdego z radców prawnych. Co oznacza, że radca prawny prowadzący daną sprawę, podpisuje się pod wytworzonymi przez siebie dokumentami i bez udziału zastępcy dyrektora/ koordynatora udziela odpowiedzi zleceniodawcy.

5. Istotne jest również, że w związku z **powołaniem na wyższe stanowisko w służbie cywilnej** stosunek pracy na stanowisku radcy prawnego uległ jedynie zawieszeniu z mocy prawa, bowiem zgodnie z **art. 53a ust. 6 ustawy o służbie cywilnej został udzielony urlop**

bezpłatny na tym stanowisku. Stosunek pracy radcy prawnego nie został zatem rozwiązany. Ponieważ stosunek pracy nadal trwa, radca prawny opłaca składki radcowskie i realizuje obowiązki doskonalenia zawodowego.

6. Zdaniem wnioskodawcy forma wykonywania zawodu to w dalszym ciągu umowa o pracę w tej samej jednostce. Mając na względzie wskazane zagadnienie związane z powołaniem radcy prawnego na wyższe stanowisko w służbie cywilnej, wnioskodawca zwrócił się z prośbą o przedstawienie interpretacji przepisów odnoszących się do wykonywania **zawodu** na tym stanowisku.

I. Analiza prawna

1. Komisja Etyki i Wykonywania Zawodu KRRP (dalej „**Komisja**”) zwraca uwagę, że w skierowanej do Komisji prośby o interpretację przepisów, nie zostało sprecyzowane, które zagadnienie etyczne, przepisy dotyczące wykonywania zawodu czy zasad etyki objętych przepisami ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 499; dalej też jako „ustawa” lub „u.r.p.”), Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (załącznik do uchwały Nr 884/XI/2023 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 7 lutego 2023 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, dalej też jako „KERP” lub „kodeks”) czy obowiązki dotyczące wykonywania zawodu wynikające z Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego (załącznik do uchwały Nr 124/XI/2022 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 3 grudnia 2022 r. w sprawie Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego, dalej też jako „Regulamin”) wywołują oraz w jakim zakresie, wątpliwość i niepewność.

2. Komisja informuje także, że nie mieści się w zakresie Jej działania ocena sposobu zorganizowania pracy u pracodawcy. Komisja dokonuje wykładni przepisów z zakresu etyki i wykonywania zawodu o charakterze generalnym i abstrakcyjnym, natomiast nie opiniuje indywidualnych, konkretnych rozwiązań, czy koncepcji organizacyjnych dotyczących wykonywania zawodu.

3. W związku z powyższym odnosząc się do spraw objętych przedstawioną prośbą o interpretację, Komisja wskazuje co następuje:

- 1) Odnosnie do obowiązku opłacania składek przez radcę prawnego to wynika on z przepisów Uchwały Nr 7/VIII/2010 w sprawie wysokości składki członkowskiej i składki ubezpieczeniowej, zasad ich uiszczania i podziału (tekst jednolity Załącznik do Uchwały Nr 782/XI/2022 Prezydium KRRP z dnia 9 listopada 2022r.) i jest związany z wpisem na listę radców prawnych i trwa do ustania przynależności do samorządu zawodowego radców prawnych albo wystąpienia zdarzenia zwalniającego z obowiązku uiszczania składki. Na obowiązek opłacania składki członkowskiej nie ma wpływu fakt wykonywania zawodu radcy prawnego, w którejś z form wskazanych w art. 8 u.r.p. Stąd fakt uiszczania przez radcę prawnego składki członkowskiej nie jest dowodem na istnienie stosunku pracy na stanowisku radcy prawnego, czy też na wykonywanie zawodu przez radcę prawnego na tym stanowisku.
- 2) Podobnie realizacja obowiązku doskonalenia zawodowego wynika z przepisu art. 60 pkt 9 lit. h) u.r.p. oraz z art. 14 ust. 1 i ust. 2 KERP i łączy się z wpisem na listę radców prawnych. Zasady wypełniania obowiązku szkolenia zawodowego uregulowane są w Regulaminie zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku (tekst jednolity Załącznik do Uchwały Nr 1154/XI/2023 Prezydium KRRP z dnia 10 października 2023r.). Realizacja obowiązku doskonalenia zawodowego związana jest ze statusem zawodowym radcy prawnego. Fakt realizacji obowiązku szkolenia zawodowego nie jest dowodem na istnienie stosunku pracy na stanowisku radcy prawnego, czy też na wykonywanie zawodu przez radcę prawnego na tym stanowisku.
- 3) Osobie (urzędnikowi służby cywilnej oraz pracownikowi służby cywilnej) powołanej na wyższe stanowisko w służbie cywilnej, w tym na stanowisko zastępcy osoby kierującej departamentem lub komórką równorzędną, udziela się urlopu bezpłatnego na czas powołania, nie wygasa się stosunku pracy. Osoba powołana na podstawie przepisu art. 52 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 409; dalej też „SłużbaCywilU”) formalnie ma status osoby zajmującej wyższe stanowisko w służbie cywilnej, musi spełnić wymagania, w tym określone w opisie stanowiska pracy oraz w przepisach odrębnych. Precyzyjnie, zgodnie z przepisem art. 53a SłużbaCywilU, urzędnikowi służby cywilnej oraz pracownikowi

służby cywilnej powołanemu na stanowisko, o którym mowa w art. 52 pkt 2-5, dyrektor generalny urzędu, w którym jest on zatrudniony, udziela urlopu bezpłatnego na czas powołania. Wyższymi stanowiskami w służbie cywilnej są m.in. stanowiska: „2) kierującego departamentem lub komórką równorzędną w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, urzędzie ministra, urzędzie obsługującym przewodniczącego komitetu wchodzącego w skład Rady Ministrów, urzędzie centralnego organu administracji rządowej oraz kierującego wydziałem lub komórką równorzędną w urzędzie wojewódzkim, a także **zastępcy tych osób**”;

- 4) Zgodnie z wyjaśnieniami Departamentu Służby Cywilnej KPRM, dsc.kprm.gov.pl: „Do udzielania urlopów bezpłatnych w sytuacjach uregulowanych przepisami art. 53a ust. 6 i 7 SłużbaCywilU nie stosuje się w żadnym zakresie przepisów KP. Przepisy SłużbaCywilU nie wymagają złożenia przez zainteresowanego członka korpusu służby cywilnej wniosku o udzielenie urlopu bezpłatnego, jednakże dyrektor generalny urzędu lub kierownik urzędu przed udzieleniem urlopu powinien upewnić się, że doszło do powołania danego członka korpusu służby cywilnej na określone wyższe stanowisko w służbie cywilnej. Stosowna informacja może pochodzić od samego członka korpusu lub od pracodawcy, u którego doszło do zatrudnienia na podstawie powołania. Dokonując powołania członka korpusu służby cywilnej na wyższe stanowisko w tym samym urzędzie, w którym dany członek korpusu jest zatrudniony jako urzędnik lub pracownik służby cywilnej, dyrektor generalny urzędu jest uprawniony do udzielenia urlopu bezpłatnego bez żadnej inicjatywy ze strony zatrudnionego” (*tak M. Rotkiewicz, Ustawa o służbie cywilnej. Komentarz, wyd. 3, 2024, kom. do art. 53a, Legalis*).
- 5) Po zakończeniu urlopu bezpłatnego dyrektor generalny urzędu wyznacza urzędnikowi służby cywilnej oraz pracownikowi służby cywilnej stanowisko pracy zgodne z jego kwalifikacjami i umiejętnościami zawodowymi (art. 53a ust. 9 SłużbaCywilU).
- 6) Mimo autonomicznej regulacji dotyczącej urlopu bezpłatnego uregulowanej w SłużbaCywilU warto wskazać, że „w literaturze przedmiotu pod pojęciem urlopu bezpłatnego rozumie się czasową przerwę w wykonywaniu pracy, w trakcie której obie strony stosunku pracy są zwolnione z obowiązku wzajemnych świadczeń. W wyr. z 6.1.2009 r. (*II PK 111/08, Legalis*) SN stwierdził, że istotą jest zawieszenie

wzajemnych obowiązków i uprawnień stron stosunku pracy (świadczenia pracy oraz wypłaty wynagrodzenia), mimo trwania tego stosunku prawnego” (*tak A. Sobczyk (red.), Kodeks pracy. Komentarz, wyd. 7, 2025, kom. do art. 174 k.p., Legalis*). Zatem skutkiem urlopu bezpłatnego jest, że także osoba urlopowana bezpłatnie na podstawie SłużbaCywilU, korzysta z przerwy w wykonywaniu pracy na podstawie dotychczasowego stosunku prawnego; jeżeli jest to stanowisko radcy prawnego, radca prawny czasowo przerywa świadczenie pomocy prawnej na rzecz tegoż pracodawcy, u którego powołany został na wyższe stanowisko urzędnicze.

- 7) Zgodnie z przepisami ustawy, wykonywanie zawodu radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej (art. 4 u.r.p.). Radcy prawnemu nie można polecać wykonywania czynności wykraczających poza zakres pomocy prawnej (art. 9 ust. 4 u.r.p.). W przypadku radców prawnych – członków korpusu służby cywilnej należy uwzględnić to, że mogą być oni zatrudnieni na podstawie umowy o pracę lub na podstawie mianowania (art. 3 SłużbaCywilU). W pierwszym przypadku niedopuszczalność czasowego powierzenia wykonywania obowiązków innego rodzaju niż świadczenie pomocy prawnej wynika z art. 9 ust. 4 u.r.p. w zw. art. 9 ust. 1 SłużbaCywilU i art. 42 § 4 k.p. Przepis art. 9 ust. 4 u.r.p. wyłącza również wobec radców prawnych zatrudnionych w służbie cywilnej na podstawie mianowania, stosowanie wobec nich art. 62 ust. 1 SłużbaCywilU, zgodnie z którym jeżeli jest to uzasadnione potrzebami urzędu, dyrektor generalny urzędu może w każdym czasie przenieść urzędnika służby cywilnej na inne stanowisko w tym samym urzędzie w tej samej lub w innej miejscowości, uwzględniając jego przygotowanie zawodowe. Do radcy prawnego będącego członkiem korpusu służby cywilnej zatrudnionego na podstawie umowy o pracę lub na podstawie mianowania zastosowanie znajdują zarówno przepisy ustawy jak i SłużbaCywilU, które to akty prawne, zgodnie z ugruntowanymi stanowiskami organów samorządu zawodowego radców prawnych jak i Ośrodka Badań Studiów i Legislacji KRRP mają zastosowanie równorzędne do radcy prawnego będącego jednocześnie członkiem korpusu służby cywilnej.
- 8) Ustawowym źródłem praw i obowiązków będących przedmiotem tego stanowiska Komisji jest przepis art. 9 u.r.p. Zgodnie z art. 9 ust. 1 u.r.p. radca prawny wykonujący

zawód w ramach stosunku pracy zajmuje samodzielne stanowisko podległe bezpośrednio kierownikowi jednostki organizacyjnej.

- 9) Zgodnie z przepisem art. 9 ust. 2 u.r.p. jeżeli jednostka organizacyjna zatrudnia dwóch lub więcej radców prawnych, jednemu z nich powierza się koordynację pomocy prawnej w tej jednostce.
- 10) Zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 u.r.p. w organie państwowym lub samorządowym radca prawny wykonuje pomoc prawną w komórce lub w jednostce organizacyjnej, w biurze, w wydziale lub na wyodrębnionym stanowisku do spraw prawnych podległym bezpośrednio kierownikowi tego organu. W organie państwowym radca prawny może być zatrudniony także w innej wyodrębnionej komórce lub jednostce organizacyjnej i podlegać jej kierownikowi.
- 11) Zgodnie z cytowanym już powyżej przepisem art. 9 ust. 4 u.r.p. radcy prawnemu nie można polecać wykonania czynności wykraczającej poza zakres pomocy prawnej.
- 12) Przepis art. 9 u.r.p. znajdzie zastosowanie wyłącznie do radców prawnych członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w strukturach administracji publicznej na podstawie umowy o pracę lub na podstawie mianowania oczywiście w charakterze i na stanowisku radcy prawnego – czyli osoby świadczącej pomoc prawną. Nie może odnosić się do tych osób na stanowiskach w korpusie służby cywilnej, które są członkami samorządu, posiadają tytuł zawodowy radcy prawnego ale pozostają w stosunku służbowym w jednostce administracji publicznej na innym stanowisku, czyli nie na stanowisku radcy prawnego (*por. S.Patyra, M. Wieczorek [w] Status prawny radców prawnych zatrudnionych w ramach stosunku pracy w administracji publicznej; Raport przygotowany dla OBSiL KRRP, 10 stycznia 2019r. s. 36*).
- 13) Odnosnie do „koordynatora” o którym mowa w przepisie art. 9 ust. 2 u.r.p. musi nim być radca prawny jeżeli jednostka organizacyjna, w której wykonują zawód radcowie prawni, zatrudnia dwóch lub więcej radców prawnych. Wynikająca z przepisu ustawy funkcja koordynowania pomocy prawnej nie jest ani kontrolą ani nadzorem ani też kierownictwem. Oznacza uprawnienie wykonywane wobec podmiotów bezpośrednio niepodporządkowanych, działających samodzielnie, dla zharmonizowania ich działalności (*por. Z. Klatka, Ustawa o radcach prawnych, Komentarz, Warszawa 1999, s. 124*).

14) Unormowania deontologiczne wymagają od radcy prawnego sprawującego kierownictwo nad innym radcą prawnym, w szczególności jako zatrudniający innego radcę prawnego, koordynujący pracę zespołu radców prawnych lub współpracujący z nim przy wykonywaniu zawodu, aby nie naruszał ich niezależności w wykonywaniu zawodu poprzez merytoryczne ingerowanie w treść zajmowanego stanowiska co do prawa oraz samodzielności w prowadzeniu sprawy przed sądem lub innym organem orzekającym (art. 41 KERP).

15) Status koordynatora określono w § 10 Regulaminu wykonywania zawodu, z którego wynika, że radca prawny pełniący funkcję koordynatora radców prawnych organizuje pracę zespołu radców prawnych. Działania koordynatora nie mogą naruszać samodzielności radców prawnych w wykonywaniu powierzonych zadań. Radca prawny koordynujący pomoc prawną powinien w szczególności (1) uzgodnić ze współpracującymi radcami prawnymi system rozdzielania spraw i dbać o zgodne z ustaleniami rozdzielanie zadań zawodowych; (2) dbać o prawidłowy rozkład czasu pracy radców prawnych, uwzględniając potrzeby jednostki organizacyjnej oraz postanowienia ustawy o radcach prawnych; (3) dbać o ustalenie planu urlopów uwzględniającego potrzeby radców prawnych i jednostki organizacyjnej.

16) Z powyższego wynika, że radca prawny koordynujący pracę w zespole (o którym mowa w art. 9 ust. 2 u.r.p.), nie jest przełożonym innego członka zespołu. Bowiem przełożonym radcy prawnego w strukturze hierarchicznej danej jednostki organizacyjnej nie może być inna osoba niż kierownik (kierownictwo) tej jednostki, a w organie państwowym kierownik wydzielonej jednostki lub komórki organizacyjnej (art. 9 ust. 1, art. 9. ust. 3 u.r.p.). Oczywistym pozostaje, że nie może wkraczać w sferę samodzielności i niezależności radcy prawnego czy dokonywać merytorycznej ingerencji, byłoby to bowiem działanie sprzeczne z przepisami ustawy. *W konsekwencji, przełożonym (osobą która może w imieniu pracodawcy wydawać radcy prawnemu wiążące polecenia służbowe w rozumieniu art. 100 § 1 KP) nie jest radca prawny koordynator zespołu radców (tak w uzasadnieniu Wyroku Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 5 marca 2015 r. III PK 109/14). Przykładowy katalog takich dozwolonych czynności zadań związanych z koordynowaniem wskazano w orzecznictwie „Radca prawny*

koordynujący świadczenie pomocy prawnej w danej jednostce organizacyjnej nie jest uprawniony do merytorycznej ingerencji w sposób wykonywania zawodu przez innych radców, jeśli miałyby to naruszać ich niezależność. Zadaniem koordynatora zespołu nie jest więc wydawanie poleceń służbowych radcy prawnemu ani sprawowanie nadzoru lub kontroli nad czynnościami wykonywanymi przez radcę prawnego. Natomiast czynności koordynacyjne mogą niewątpliwie sprowadzać się do rozdzielania spraw pomiędzy poszczególnych radców prawnych celem ich załatwienia, czuwania nad zapewnieniem ciągłości obsługi prawnej, kontroli przestrzegania terminów procesowych i innych terminów przewidzianych dla załatwiania spraw, nadzoru nad obsługą administracyjną zespołu radców i prowadzeniem dokumentacji, decydowania o potrzebie uzyskania specjalistycznej konsultacji prawnej na zewnątrz itp.” (*tak w uzasadnieniu Wyroku Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 5 marca 2015 r. III PK 109/14*).

- 17) W doktrynie wskazano, że „koordynator nie może być również zwierzchnikiem radcy prawnego jako pracownika zespołu (inaczej wygląda ta kwestia w „organie państwowym lub samorządowym”, gdzie zawód wykonywany może być również w odrębnej strukturze organizacyjnej, radca prawny może podlegać jej kierownikowi)” (*por. Z. Klatka, Ustawa o radcach prawnych, Komentarz, Warszawa 1999, s. 125*).
- 18) W ocenie Komisji, przepis art. 9 u.r.p. należy rozumieć tak, że nie znajdzie zastosowania do radcy prawnego, któremu w związku z powołaniem na wyższe stanowisko urzędnicze w służbie cywilnej, udzielono urlopu bezpłatnego odnośnie do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w charakterze radcy prawnego w urzędzie centralnego organu administracji rządowej, po pierwsze z tej przyczyny, że pozostaje w stosunku służbowym w jednostce administracji publicznej na innym stanowisku, czyli nie na stanowisku radcy prawnego, po drugie że nie wykonuje zawodu radcy prawnego w ramach stosunku pracy, który na skutek udzielenia urlopu bezpłatnego, uległ zawieszeniu.

II. Wnioski

1. W ocenie Komisji, radca prawny, który został powołany na wyższe stanowisko w służbie cywilnej - zastępcy dyrektora w komórce organizacyjnej, w której funkcjonuje Zespół Radców Prawnych - nie może koordynować pracą Zespołu Radców Prawnych, w znaczeniu wynikającym z art. 9 ust. 2 u.r.p., art. 41 KERP oraz § 10 Regulaminu wykonywania zawodu. Koordynacja pomocy prawnej w jednostce, która zatrudnia co najmniej dwóch radców prawnych może być powierzona jednemu z tych radców prawnych.

2. Przepis art. 9 ust. 2 u.r.p. pozwala na powierzenie koordynacji radcy prawnemu, przy czym chodzi o radcę prawnego w zespole radców prawnych czyli osobę, która będąc radcą prawnym świadczy pomoc prawną na rzecz jednostki organizacyjnej, która go zatrudnia, ewentualnie w przypadku zatrudnienia w organie państwowym jest zatrudniona w innej wyodrębnionej komórce lub jednostce organizacyjnej i podlega jej kierownikowi. Koordynatorem nie może być zwierzchnik służbowy radcy prawnego, co uzasadnione jest i z tej przyczyny, że skoro wykonywanie zawodu radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej, to po pierwsze pomocy prawnej nie świadczy osoba zatrudniona na innym stanowisku niż stanowisko radcy prawnego, nie może wówczas „koordynować” w znaczeniu wynikającym z ustawy, po drugie nawet gdyby stanowisko przełożonego sprawował radca prawny – to jak w tym przypadku - powołanie na stanowisko zastępcy kierownika w centralnym organie administracji skutkuje powierzeniem do realizacji innych czynności oraz zawiesza stosunek pracy na stanowisku radcy prawnego na czas tego powołania – i skutkuje utratą przez zastępcę kierownika przymiotu osoby świadczącej pomoc prawną, mimo posiadania statusu zawodowego radcy prawnego, co eliminuje przypisanie mu kompetencji do koordynowania w zespole radców prawnych. Nawet jeżeli koordynacja ta odnosi się wyłącznie do "rozdzielania spraw pomiędzy poszczególnych radców prawnych celem ich załatwienia, czuwania nad zapewnieniem ciągłości obsługi prawnej, kontroli przestrzegania terminów procesowych i innych terminów przewidzianych dla załatwiania spraw, nadzoru nad obsługą administracyjną zespołu radców i prowadzeniem dokumentacji, decydowania o potrzebie uzyskania specjalistycznej konsultacji prawnej na zewnątrz" (tak wyr. SN z 5.3.2015 r., III PK 109/14, Legalis), to osoba nie świadcząca pomocy prawnej na stanowisku radcy prawnego, oraz nie będąca członkiem koordynowanego zespołu, nie może sprawować takiej koordynacji, o której mowa w ustawie.

3. Struktura organizacyjna, w ramach której została zorganizowana praca Zespołu Radców Prawnych, wymaga powierzenia koordynacji, o której mowa w art. 9 ust. 2 u.r.p. osobie – radcy prawnemu wykonującemu zawód (art. 9 ust. 2 w zw. z art. 4 u.r.p.), która zgodnie z tym przepisem pozostaje legitymowana do takiej koordynacji.

4. Radca prawny będący członkiem samorządu zawodowego, powołany na stanowisko zastępcy dyrektora w centralnym urzędzie administracji rządowej, uprzednio zatrudniony na stanowisku radcy prawnego, pozostaje co wynika z przepisów, na urlopie bezpłatnym na czas powołania. Oznacza to, że nie świadczy pracy polegającej na świadczeniu pomocy prawnej w charakterze radcy prawnego, a w konsekwencji nie jest poprawne uznanie, że ten „wygaszony” na czas powołania na stanowisko zastępcy, stosunek prawny łączący go z jednostką, która go uprzednio zatrudniła a obecnie powołała na wyższe stanowisko urzędnicze, ożywa dla celów koordynacji pracy Zespołu Radców Prawnych jako forma wykonywania zawodu uzasadniająca przyznanie prawa do koordynowania zespołem radców prawnych w tej jednostce. Należy bowiem mieć na uwadze, że na status zawodowy radcy prawnego świadczącego pomoc prawną składa się całokształt praw i obowiązków. Zachowanie niezależności, obowiązek dochowania tajemnicy zawodowej, unikanie konfliktu interesów, prawna ochrona przed poleceniem wykonania czynności wykraczających poza zakres pomocy prawnej podlegają normom ustawowym i deontologicznym radcy prawnego. Nie można zatem obronić twierdzenia, że można te prawa i obowiązki stosować wybiórczo. Jeżeli zatem radca prawny „zatrudniony” jest w danej jednostce na stanowisku innym niż stanowisku radcy prawnego z czym wiążą się odmienne obowiązki inne niż obowiązki i prawa wspomniane powyżej, to nie można twierdzić, że w pozostałym zakresie nadal przysługuje jakaś część tych praw, w tym przypadku, że takiej osobie będzie przysługiwało uprawnienie do koordynowania zespołu radców prawnych, którego taki radca prawny jako osoba nie wykonująca czasowo zawodu radcy prawnego, nie jest członkiem.

Opracowała

r.pr. dr Katarzyna Palka-Bartoszek

Przewodnicząca

Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu

Krajowej Rady Radców Prawnych

r.pr. dr Katarzyna Palka-Bartoszek